

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška a soudce JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **HEAVY MACHINERY SERVICES a.s.** (v době podání kasační stížnosti její firma zněla INDUSTRY PLANT LG a.s.), v úpadku, IČ 46711201, se sídlem Jana Pernera 159, České Velenice, zastoupeného Mgr. Alexandrem Klimešem, advokátem, se sídlem Jiráskova 228, Mělník, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného č. j. 23827/13/5000-14303-701296 ze dne 25. září 2013, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze č. j. 10 Af 68/2013 - 30 ze dne 13. února 2014,

takto:

- I. Kasační stížnost žalobkyně **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalobou ze dne 22. listopadu 2013, doručenou Městskému soudu v Praze (dále též „městský soud“) dne 28. listopadu 2013, se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného č. j. 23827/13/5000-14303-701296 ze dne 25. září 2013, jímž bylo částečně změněno rozhodnutí Finančního úřadu pro Prahu 4 č. j. 451531/12/0045131107669 ze dne 6. srpna 2012 ve věci daně z přidané hodnoty za prosinec 2008.

[2] Usnesením městského soudu č. j. 10 Af 68/2013-27 ze dne 15. ledna 2014 byla stěžovatelka v zastoupení společnosti ARIADNA, a. s., IČ 64581144, se sídlem Bořivojova 21, Praha 3, jež je daňovou poradkyní, resp. daňově-poradenskou kanceláří, vyzvána ve lhůtě 10 dnů ode dne doručení usnesení k zaplacení soudního poplatku. Usnesení bylo stěžovatelce doručeno 17. ledna 2014 prostřednictvím jejího zmocněnce, lhůta k zaplacení soudního poplatku tak měla uplynout 27. ledna 2014. Stěžovatelka předmětný poplatek ve stanovené lhůtě ani později neuhradila, městský soud proto usnesením č. j. 10 Af 68/2013 - 30 ze dne 13. února 2014 řízení zastavil. Usnesení o zastavení řízení bylo stěžovatelce doručeno dne 14. února 2014. Soudní poplatek ve výši 3000 Kč byl stěžovatelkou, resp. jejím zmocněncem, dodatečně v kolcích uhrazen až dne 17. února 2014, usnesením č. j. 10 Af 68/2013-33 ze dne 19. února 2014 jí však byl soudní poplatek vrácen, neboť k jeho zaplacení došlo až po zániku poplatkové povinnosti.

[3] Stěžovatelka podala proti usnesení městského soudu č. j. 10 Af 68/2013 - 30 ze dne 13. února 2014 (dále jen „napadené usnesení“) včasnou kasační stížnost, v níž s odkazem na § 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), namítala nezákonnost rozhodnutí o zastavení řízení. Podle stěžovatelky bylo usnesení č. j. 10 Af 68/2013 - 27 ze dne 15. ledna 2014 (dále jen „usnesení o výzvě k zaplacení“) v rozporu s § 8 odst. 4 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, neboť v něm nebylo uvedeno, že poplatek, který není vyšší než 5000 Kč, lze platit kolkovými známkami. Účetní zmocněného zástupce, vedena tímto neúplným poučením, *„hodlala předmětný soudní poplatek uhradit dne 27. ledna 2014 určeným způsobem. Z technických důvodů (závada na monitoru počítače) se jí však nepodařilo úhradu prostřednictvím bankovního účtu zajistit. ... Administrativní pracovnice ... nabyla přesvědčení, že soudní poplatek lze uhradit jen způsobem stanoveným soudem. Jinak by zakoupila kolkové známky a tyto by dne 27. ledna 2014 zaslala na soud poštou (pracoviště účetní je ve Zlenicích u Čerčan). Dne 28. ledna 2014, po obstarání náhradního monitoru, soudní poplatky prostřednictvím bankovního účtu neuhradila, neboť z textu usnesení ze dne 15. ledna 2014, č. j. 10 Af 68/2013 - 27 usoudila, že je již po soudem stanovené lhůtě. ... Účetní [je] bez právního vzdělání, ... není schopna odborného úsudku, kdy je možné odchýlit se od výzvy soudu v případě, že z nějakého důvodu není možné postupovat tak, jak to ve svém usnesení závazně určil soud (v tomto případě při výskytu technických problémů s připojením k internetovému bankovníctví)“*. Podle stěžovatelky tak na základě nezákonného usnesení o výzvě k zaplacení bylo vydáno i nezákonné usnesení o zastavení řízení, v čemž stěžovatelka spatřuje znemožnění výkonu jejího práva na řádný soudní proces dle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

[4] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že městský soud postupoval při vydání usnesení o zastavení řízení z důvodu nezaplacení soudního poplatku plně v souladu s platnými právními předpisy. K stěžovatelčině námitce nezákonnosti usnesení o výzvě k zaplacení kvůli rozporu s ustanovením § 8 odst. 4 zákona o soudních poplatcích a následné nezákonnosti napadeného usnesení o zastavení řízení žalovaný konstatoval, že *„Městský soud v Praze stěžovateli nikterak nebránil v tom, aby byl daný soudní poplatek zaplacen, byť i dodatečně, kolkovými známkami“*, a předmětná argumentace stěžovatelky je tudíž irelevantní. V souladu s § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích mohla stěžovatelka

zastavení řízení odvrátit dodatečným uhrazením soudního poplatku do právní moci usnesení o zastavení, k úhradě soudního poplatku však došlo až po zániku její poplatkové povinnosti. Ke skutečnosti, že úhradu soudního poplatku prováděla účetní zmocněného zástupce bez právního vzdělání, žalovaný podotkl, že to nemůže být bráno jako okolnost polehčující mimo jiné i vzhledem k předmětu podnikání zmocněnce stěžovatelky, kterým je daňové poradenství, což je předpokladem jeho profesionálního zastupování svých klientů.

[5] Nejvyšší správní soud shledal, že podmínky řízení jsou splněny, a kasační stížnost vyhodnotil jako přípustnou. Nejvyšší správní soud poté kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[6] Neuhrazení soudního poplatku je jednou z podmínek soudního řízení, jejíž nesplnění má v souladu s § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích za následek zastavení řízení. Předpokladem zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku je to, že účastník byl k jeho zaplacení řádně vyzván a poučen o následcích nesplnění výzvy, a že marně uplynula lhůta k zaplacení, což je podpořeno rovněž judikaturou vrcholných soudních instancí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 105/2013 - 15 ze dne 23. října 2013). Stěžovatelce vznikla povinnost zaplatit soudní poplatek již s okamžikem podání žaloby k městskému soudu. Pro nesplnění této povinnosti byla usnesením soudu vyzvána k jeho zaplacení ve lhůtě 10 dnů. Výzva obsahovala řádné poučení o následcích jejího nesplnění, přičemž zákon ani judikatura neukládá povinnost poučit poplatníka o možných způsobech uhrazení poplatku; tato možnost je navíc vymezena v § 8 odst. 3 a 4 zákona o soudních poplatcích a poplatníku, *nota bene* profesionálně právně zastoupenému, není nijak bráněno, aby byl s příslušnými způsoby seznámen (v této souvislosti se hodí připomenout zásadu *vigilantibus iura scripta sunt*, tzn. právo přeje bdělým, uplatňovanou v kontinentálním evropském právu již od dob římských). Ani na základě výzvy však nebyl poplatek stěžovatelkou ve stanovené lhůtě zaplacen, čímž došlo k naplnění všech zákonných předpokladů zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku.

[7] Zákon o soudních poplatcích nad to nabízí poplatníkům „záchranné ustanovení“ § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích, které umožňuje zaplatit poplatek i po uplynutí soudcovské lhůty do nabytí právní moci usnesení o zastavení řízení. Z uvedeného vyplývá, že stěžovatelka měla možnost dodatečně zaplatit předmětný poplatek až do 14. února 2014, kdy jí bylo napadené usnesení doručeno, a tudíž nabylo právní moci. Nejvyšší správní soud má za to, že stěžovatelce byla poskytnuta dostatečně dlouhá doba na to, aby mohla přes tvrzené, jakkoli těžko uvěřitelné „technické potíže“ učinit tento procesní úkon bez jakýchkoliv nepřiměřených požadavků. Skutečnost, že stěžovatelka uhradila poplatek až dne 17. února 2014, tedy tři dny po uplynutí právní moci napadeného usnesení, kdy její poplatková povinnost zanikla, nemůže mít za následek zrušení napadeného pravomocného usnesení, což vyjádřil i Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 6 As 61/2004 - 45 ze dne 19. ledna 2006. Zákon o soudních poplatcích ani žádný jiný navíc neumožňuje, aby soud zrušil pravomocné usnesení o zastavení pro nezaplacení soudního poplatku a v této věci vydával další rozhodnutí o věci, jelikož mu v tom brání překážka věci pravomocně rozhodnuté (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. května 2008, č. j. 5 Afs 147/2007 -

103). K současné právní úpravě soudních poplatků se vyjádřil i Ústavní soud ve svém nálezu sp. zn. Pl. ÚS 2/07 ze dne 13. listopadu 2007, N 193/47 SbNU 539 tak, že s ohledem na možnost dodatečného uhrazení soudního poplatku do právní moci usnesení o zastavení řízení dostatečně garantuje právo na přístup k soudu.

[8] Nejvyšší správní soud uzavírá, že městský soud zhodnotil věc správně, a právo stěžovatelky na řádný soudní proces dle čl. 36 Listiny základních práv a svobod tak nebylo postupem soudu porušeno. Z výše popsanych důvodů Nejvyšší správní soud vyhodnotil kasační stížnost proti rozsudku Městského soudu v Praze s ohledem na § 101 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou a zamítl ji.

[9] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1, 7 s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Žalovaný měl ve věci úspěch, podle obsahu spisu mu však žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. května 2014

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu